

1960 Sonrası Cumhuriyet Dönemi'nde Hikâye - Küçürek (Minimal) Hikâye - 1

1. Kızıltoprak'taki eski evdeyim. Babaannem yanımda. Çocuğum ben çocuk. Ne kadar çok seviyorum bu eski tahta köşkü. Bahçe kocaman. Dut ağacı, tavuklar, horozlar var. Havuzda balıklar yüzüyor. Sağ yanda Hacı Arif Bey'in köşkü var. Hacı Arif Bey bahçeye çok meraklı. Namaz seccadesi kestane ağacının gövdesine asılı. Onların arka bahçesindeki ufak kulübede sağır, dilsiz bir kadın oturuyor. Arka bahçeye gidip tele dayanıyorum; sağır, dilsiz kadın kulübeden çıkıp yanıma geliyor.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kısa cümleler tercih edilmiştir.
B) Devrik cümle kullanılmıştır.
C) Betimleyici anlatım kullanılmıştır.
D) Anlaşılır, sade bir dille yazılmıştır.
E) İzlenimler üçüncü kişi ağzıyla anlatılmıştır.
2. Geçenlerde, büyük gazetelerimizden birinin yazarı, "İnsanlık ölüyor mu?" başlıklı bir yazısında, yalnız ilgililerin değil halkımızın da çevresinde olup bitenlere ilgi göstermediğini, ölümlerin, öldürmelerin, hırsızlıkların, gaspların, yalancılıkların, dolandırıcılıkların kimseyi yadırgatmama-ya başladığını, bugün ulusça en büyük sorunumuzun bu olduğunu belirtiyordu. Sayın yazara göre, insanlar başka insanlarla anlaşmakta güçlük çekiyorlar, dolaysız bir ilişki kuramıyorlar, dolayısıyla da başkalarının başına gelenler onları ilgilendirmez duruma geliyordu. "Ama", diye devam ediyordu yazar, "Şunu gözden uzak tutmamak gerek; yarın bizim başımıza gelen bir olay da başkalarını ilgilendirmeyecek." Anladığım kadarıyla yazar, okuyucularını çevrelerinde olup bitenlerle etkin bir biçimde ilgilenmeye ve aralarında bir dayanışma kurmaya çağırıyordu. Bu ilgisizlik nasıl yenilebilir? Bu dayanışma nasıl sağlanabilir? Bu konuda herhangi bir öneride bulunacak değilim. Ben ancak başımdan geçen bir olayı anlatmakla yetineceğim.

Bu parçayla ilgili,

- I. Dolaylı anlatıma başvurulmuştur.
II. Tartışmacı anlatım biçimi kullanılmıştır.
III. Dönemin sosyal gerçekliğine değinilmiştir.
IV. Kahraman anlatıcı bakış açısıyla kaleme alınmıştır.
V. Diyalog, iç konuşma, bilinç akışı tekniklerine yer verilmiştir.

Çıkarımlarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) II ve III. C) II ve V.
D) I, III ve IV. E) I, II, III ve V.

3. Sen gir bugün imtihana, her sorduklarını çatır çatır bileceksin. Gerçi binlerce öğrenci katılıyormuş, aralarından yüz, yüz elli kişiyi alıyorlarmış. Gene de sen kazanacaksın, gör bak! Benim akıllı uslu kızsımsın. İsterlerse öyle mal mülk gibi bir şey, ben derim ki ne demek? Benim kızım kalmaz sınıfta. Devlet masrafına ziyan vermez. Bunları okulun müdürüne, böyle bir bir anlatırım. Hemen anlar. Hem canım o da bizim gibi bir insan. "Benim kızım yıllardır yalnız uyanır sabahları," derim. "Hiç şımardığı olmamıştır kimseye. Bir gün bile çitirtisi duyulmamıştır," derim. "Sanki o, çocuk olmamıştır." derim.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada geçen kız öğrencinin özelliklerinden biridir?

- A) Çalışkandır. B) Hoşgörülüdür.
C) Sabırlıdır. D) Utangaçtır.
E) Merhametlidir.

4. Küçürek öyküde diyalog tekniği bu yazarımız için önemli bir yer tutar. "Yaşam Öyküsü I", "Gece Bekçisi", "Rastlantı", "Zaman", "Keşke", "Kısa" ve "Yanıt" adlı öykülerinde diyaloglar kişilerle ilgili uzun betimlemelerin yerini tutacak nitelikte söylemsel bir işlev üstlenir. Uzun satırlar yerine kısa kısa konuşmalar aracılığıyla öyküdeki kişilerin ilişkisine ve onların kendi gerçeklerine ulaşır.

Bu parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ferit Edgü
B) Necati Tosuner
C) Tarık Günersel
D) Vüs'at O. Bener
E) Tarık Dursun K.

5. Çok yerler gördüm. Dağlar, ovalar, yaylalar, Denizler, kentler, başkentler... Ama bugüne değin çölü görmüş değilim. Çölü görmediğim hâlde, biliyorum ki çölü görmeyen Hiçbir şeyi görmüş sayılmaz.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada geçen mekânlardan olan "çöl" ile ilgili çağrışımlardan biri olamaz?

- A) Bunaltı B) Yanma C) Kavrulma
D) Yalnızlık E) Öfke

6. Ve sırtım öyle orta yerde dururken kara...

Kapkara gözlükler takıyorum
insan içine çıktıkça-gizlenmek için.

Karşısı

kim kimi seviyor duvarı, dalgakıran

Ve kırılğan dalgalar

uzakta.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Devrik yapı
- B) Örtük anlatım
- C) Nesnel izlenim
- D) Yarım bırakılmış cümle
- E) İmge değeri taşıyan çağırışım

7. Aşağıdaki parçaların hangisinde evrensel değerlerden söz edilmiştir?

- A) Bütün bunları sana anlatıyorum, aldanıyorum, seni benim gibi sanıyorum. Değilsin. Maddeye dayanan bir toplumun insanısın, maddeye dayanan ahlâk mı olur? İyi niyet mi olur? Hoşgörülük mü olur? Sen istemesen de onlardan birisin.
- B) Gündüzleri küçük evimizin önüne çıkıp karları küreledim, kışın geldiğimde. Ellerim kıpkırmızı, buz keserdi. "Kolay gelsin!" derlerdi yoldan geçenler, bazen şapkalılarını çıkarırlardı. O zaman bir sürü kırlangıç havalandırırdı çitin kenarından.
- C) Akşamları oturup yazılar yazıyorum anlaşılması için. Bütün bu anlamsızlık anlaşılın da artık çok geç kalmış olsa da daha iyi bir dünya kurulsun diye. Bütün bu çılgınlıkların sonunda hiçbir şey olmadığı, bu dünyada yaşamaya bile imkân olmadığı anlaşılın artık.
- D) Yemekten sonra, her akşam yaptığım gibi, güverteye çıkmıştım. Hava ağırdı. Eriyen bir kurşun. Buharını ben soluyordum. Kesik soluyuşumla. Tere batmıştım. Filikaların altında, hiç kimsenin beni görüp tedirgin etmeyeceği bir köşeye sığınmış, serinlemeye çalışıyordum.
- E) Bir yerlerde öğretmenlik yaptı, büyük sıkıntılara göğüs gerdi, para biriktirdi bu arada, bir kat aldı. Simdi güneş gözlüğü takıyor ve katını kiraya veriyor. Şu kıyıda dalgın dalgın yürüyen delikanlı, baba evinde ne bulduysa sattı. Eski kitaplar, birkaç parça gümüş, bir çalar saat...

8. I. Bireyin toplumun yaraladığı bir üyesi olarak sergilendiği öyküler yer almaktadır Korkuyu Beklerken'de. Toplum Oğuz Atay'ın "kişi"lerini etkilemektedir. Çoğu kez ruh sağlığı çeşitli derecelerde zedelenmiş kişilerdir kahramanları. Bu kişilerin bireysel gibi görünen sorunlarının gerisinde hep toplum vardır, tutunamamanın acısı ya da ayrıcalığı vardır. Garip bir biçimde dışa dönük kişilerdir bunlar. Yabancılaşmaları da dışa dönük bir yabancılaşmadır. Bu yabancılaşma gizli bir ironi ve özel estetik bir tavırla anlatılmaktadır eserde.

II. Durumu beğenmiyordum. Daha doğrusu, kendimi beğenmiyordum. Son günlerde sınırlarım gergindi, bir doktora bile gitmeyi düşünüyordum. (Başka meseleler yüzünden.) Uygun bir zaman seçti. (Bir kişi olduğunu düşünmek iyi geliyordu bana. İyelik zamirleri olmadığı gibi belki çoğul takıları da yoktur.) Bir kitapla oyalanmayı denedim, uzun aramalardan sonra Türkçe dil bilgisi kitabını buldum. (İnsanlar beni ne kolay etkiliyor.)

Bu parçalardaki altı çizili cümlelerde yazar aşağıdaki bilim dallarının hangisinden yararlanmışır?

- A) Felsefe
- B) Psikoloji
- C) Sosyoloji
- D) Psikiyatri
- E) Halk bilimi

9. Çeltiği ot boğacak (gelişmesine engel olacak) diye

I
başımızı kaldırdığımız (isyan ettiğimiz, ayaklandığımız) mı

II
var a oğlum. Gece gündüz çalışıyoruz. Bu günler çeltikçiliğin sıkkı (zorlu) günleri. Neyse.

III
Daha daha nasılsın bakalım?

– İyiyim baba, dedim. Sağ ol.

– Hasta filan olmadın ya?

– Olmadım, çok iyiyim.

– İyisin maşallah. Epey de boy atmışsın (uzamışsın,

IV
gelişmişsin). Allah devlete zeval vermesin. Devlet ekmeği yiyen onar (daha iyi bir duruma gelir) oğlum.

V
Eski sözdür bu. Çok şükür Allah'ıma, sen de devlet ekmeğine kondun.

– Arabacıyı tanıyamadım, dedim usulca.

Bir hikâyeden alınan parçada numaralanmış sözlerin hangisi, yay ayrıçla verilen açıklamayla anlamca uyumsuzdur?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.
- E) V.

